Gemeente Heerde

Verslag vergadering commissies Ruimte en Samenleving van 14 januari 2019

Aanvang	19.30 uur
Plaats	raadzaal gemeentehuis te Heerde
Aanwezig	*de voorzitter: G. van der Rhee* *de leden (S = commissie Samenleving; R = commissie Ruimte):* *CU-SGP: C. Moerman-Vreugdenhil, J. Tuinman* *CDA: J. Kampherbeek, H.J. Mateman* *VVD: G. Hardam-Postma (S), A. Jalink (R), B.J. Volkers* *GBP: W.J. Boeve, J.W.J. van Ommen* *PvdA: P.A.M. Mast, I. Vijge* *D66/GL: A. van Dijk-Bruins (agendapunten 1-6, 7-11), G. Kwekkeboom (agendapunt 7), D.J. Landman-Kok* *het college: J. Berkhoff, Y. Çegerek, W.I. Meijer* *commissiegriffier: J. Kok* *notulist: H. Geertsma* *ambtelijke bijstand: B. van Zuthem, gemeentesecretaris (agendapunt 8)* *verder aanwezig: W. Fikken en G. de Vos van energiecoöperatie Heerde Energiek (agendapunt 7)*
Afwezig:	*J. Grotenhuis-van der Horst, S. Nienhuis*

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Hij zal de hele vergadering voorzitten, omdat de heer Nienhuis afwezig is. Mevrouw Grotenhuis is ook afwezig; zij wordt vervangen door de heer Mateman. Omdat er voor de commissie Ruimte weinig op de agenda staat, wisselen de meeste fracties niet per commissie van samenstelling. Mevrouw Kwekkeboom neemt bij agendapunt 7 de plaats in van mevrouw Van Dijk.

2. Melding van insprekers bij agendapunten en vaststelling agenda

Er zijn geen insprekers.
D66/GroenLinks en de ChristenUnie-SGP vragen en krijgen de gelegenheid een vraag te stellen bij agendapunt 6, dat genoteerd staat voor een rechtstreekse doorgeleiding naar de raad. Verder wordt de agenda vastgesteld overeenkomstig het concept.

3. Verslagen commissievergaderingen Samenleving 3 december en Ruimte 4 december 2018

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de notulisten.

4. Lijst met aandachtspunten, toezeggingenlijst en bestuursagenda

4.1. Lijst met aandachtspunten commissie Ruimte

De heer Tuinman wijst erop dat de uitkomst van de evaluatie over het project De Kolk van belang kan zijn voor de bespreking van de Woonagenda die binnenkort zal plaatsvinden. Daarom vraagt hij die evaluatie niet te lang meer uit te stellen. Wethouder Berkhoff antwoordt dat het college het genoemde belang erkent. De oorspronkelijke termijn kon niet gehaald worden, maar het is zeker niet de bedoeling de evaluatie op de lange baan te schuiven.

4.2. Lijst met aandachtspunten commissie Samenleving

De heer Kampherbeek vraagt naar de stand van zaken rond het bestuurlijk overleg met het Dorpshuis. Volgens de lijst zou dat in deze vergadering aan de orde komen.
Wethouder Berkhoff antwoordt dat er gesprekken zijn geweest met het nieuwe bestuur van het Dorpshuis en met de beheerstichting. Bij beide partijen leefde de wens om tot een verbreding van de beheerstichting te komen. Daarbij zijn de Faberhal en de Rhijnsberg in beeld. Inmiddels wordt in samenspraak met de beheerstichting een bestuursopdracht

voorbereid om die verbreding te realiseren. Tijdens het overleg is ook duidelijk geworden dat nog niet alle financiële problemen zijn opgelost. Er speelt nog steeds een discussie over de vierkante meters van de foyer die door het Dorpshuis worden gebruikt. Het vraagt tijd om die kwestie in samenspraak met de partijen op te lossen. Tegelijk is er sprake van een mooi programma en is de financiële toestand van het Dorpshuis de laatste drie jaar aanzienlijk verbeterd.

4.3. Toezeggingenlijst

Mevrouw Moerman vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot project M2A. Wethouder Çegerek geeft aan dat daar nog een terugkoppeling over komt. Op dit moment valt er niets nieuws te melden over de procedure.
Mevrouw Moerman denkt dat de punten over de overlast van wilde zwijnen in Wapenveld en het varen op het Apeldoorns Kanaal van de lijst kunnen worden afgevoerd. Wethouder Meijer bevestigt dat.
Mevrouw Moerman neemt aan dat het onderwerp 'MFC Vorchten' wordt doorgeschoven naar een later tijdstip. Wethouder Meijer bevestigt dat. Het college verwacht er nog voor de zomer op terug te komen. Misschien is het goed om het onderwerp dan een keer met de raad te bespreken. De nieuwe burgemeester heeft zich dan inmiddels ook wat kunnen inwerken. Mevrouw Landman wil namens haar fractie nog een aandachtspunt meegeven voor het onderzoek. In het stuk wordt een vergelijking gemaakt met de kantines van sportverenigingen. Volgens D66/GroenLinks is het MFC echter van een andere orde. De fractie wil graag dat het college daar nog eens goed naar kijkt. Verder verwijst ze naar een vergelijkbaar convenant in de gemeente Oldebroek. Dat zou als voorbeeld kunnen worden gebruikt voor een oplossingsrichting. Wethouder Meijer zal beide punten doorgeven aan de nieuwe burgemeester. Zij kan die punten dan meenemen en er naar bevind van zaken met de raad over doorspreken.

4.4. Bestuursagenda

Geen vragen of opmerkingen.

5. Spreekrecht publieke tribune over punten die niet op de agenda staan

Voor dit spreekrecht heeft niemand zich aangemeld.

6. Vaststelling bestemmingsplan Vosbergerweg 28b / Kavelweg 12

Mevrouw Kwekkeboom vraagt wat het effect is van de toepassing van de rood-voor-roodregeling in dit bestemmingsplan. Wordt met dit beleid het randgebied niet te veel verdicht? Verder wil D66/GroenLinks graag weten in hoeverre de gemeente al aanhaakt op de agenda Vitaal Platteland van de provincie.
Mevrouw Moerman las ergens dat in het geval van een dubbelbestemming een prioritering moet worden aangegeven. Die prioritering kon ze nergens vinden.
Wethouder Berkhoff constateert dat met deze besluitvorming een langlopend dossier kan worden afgesloten. Blijkbaar is het plan goed gevallen: er zijn geen zienswijzen ingediend. In de Gebiedsvisie is aangegeven waar verdichting kan plaatsvinden en waar dat niet moet gebeuren. Op deze locaties mag het wel. Als er een relatie is met de agenda Vitaal Platteland wordt daar in het verslag van deze vergadering op teruggekomen.
[Aanvulling op het verslag: Ja, het plan heeft een relatie met de Agenda vitaal platteland van de provincie Gelderland. Deze Agenda richt zich op vier inhoudelijke thema's. De thema's zijn: 1. Veehouderij en gezondheid; 2. Klimaat en energietransitie; 3. Natuurinclusieve landbouw en 4. Sterke en verbonden sector. Ook functieverandering (ook wel rood-voor-rood beleid of VAB beleid) komt in de Agenda vitaal platteland aan de orde.]
De vraag over de prioritering bij dubbelbestemming zal ook in het verslag worden beantwoord.
[Aanvulling op het verslag: Op basis van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (de SVBP) is een hiërarchie vastgelegd voor de geldende bestemmingen voor een perceel. Dit is een landelijk uniforme standaard. De hoofdbestemming, en daarmee de leidende bestemming, voor het betreffende perceel aan de Vosbergerweg (en de Kavelweg) is Wonen. De archeologiewaardering is een dubbelbestemming en daarmee ondergeschikt

aan de Woonbestemming. Echter, om werkzaamheden ten behoeve van de woonbestemming te mogen uitvoeren, moet vooraf voldaan worden aan de regels die horen bij de archeologische dubbelbestemming.]
Mevrouw Kwekkeboom gaat ervan uit dat de agenda Vitaal Platteland geen betrekking meer zal hebben op dit project. Het gaat haar fractie vooral om de vraag hoe in de toekomst met dit soort verzoeken om een rood-voor-roodregeling wordt omgegaan.
Wethouder Berkhoff antwoordt dat bij initiatieven op dit moment wordt gewerkt met de uitnodigingsplanologie, die inmiddels geëvalueerd is. Een initiatief moet een duidelijke meerwaarde hebben en voor een rood-voor-roodplan geldt nog veel van de oude regeling. In de toekomst zal met dezelfde methodieken worden gewerkt vanuit de omgevingsvisie. De intentie is om het buitengebied in ruimtelijke zin steeds mooier te maken.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

7. Borgstelling op lening voor de energiecoöperatie
Er zijn geen vragen voor het veegrondje.

Eerste termijn
Alle fracties stemmen in met het voorstel en spreken hun waardering uit over het werk van de energiecoöperatie.
De heer Van Ommen heeft er alle begrip voor dat de coöperatie hulp van de gemeente nodig heeft. GBP vindt dat de raad zijn vertrouwen in de coöperatie moet uitspreken door borg te willen staan voor een lening. In de besluittekst staat dat pas na de evaluatie van het eerste project een borgstelling voor eventuele volgende projecten zal worden verleend. Tegelijk wordt de raad gevraagd om een onherroepelijke en onvoorwaardelijke borgstelling. Dat lijkt niet met elkaar te kloppen. GBP wil graag een nadere toelichting op dit punt. Verder wil de fractie graag weten hoeveel haast er geboden is met het aanvragen van subsidie bij de provincie. Is de pot al bijna leeg? In het voorstel staat dat de gemeente nog nadere afspraken gaat maken met de coöperatie. Zou het niet beter zijn dat de raad eerst wat meer over die afspraken weet voordat hij een besluit neemt over de borgstelling? Heeft het college bewust voor de omgekeerde volgorde gekozen, of is dat noodzakelijk omdat de tijd dringt? GBP heeft er alle vertrouwen in dat de coöperatie weloverwogen beslissingen zal nemen en goed zal inschatten of een project haalbaar is.
Mevrouw Hardam geeft aan dat de VVD benieuwd is naar de strekking van de nadere afspraken die nog gemaakt zullen worden. De fractie wil bijvoorbeeld graag weten van wie de zonnepanelen zijn als het misgaat. Ze is ook benieuwd naar de criteria voor de evaluatie na het eerste project. De VVD spoort de coöperatie aan om vaart te maken met het aanvragen van het maximale subsidiebedrag bij de provincie.
De heer Mast laat weten dat de PvdA blij is met het feit dat ook inwoners met een laag inkomen van dit initiatief kunnen profiteren. De fractie constateert dat het raadsvoorstel overzichtelijk en helder is. Ze staat er positief tegenover, ook als de gemeente een zeker risico moet nemen. De risico's en verplichtingen moeten wel aanvaardbaar zijn. Wat dat betreft is de PvdA wat ongerust geworden van berichten in de pers. In delen van de noordelijke provincies wordt de capaciteit van het hoogspanningsnet nu al overschreden door het grote aanbod van zonnepanelen. Kleinverbruikers kunnen de stroom nog wel terugleveren, maar nieuwe aansluitingen van grootverbruikers zijn in de genoemde gebieden niet meer mogelijk. Ook in andere delen van het land dreigt krapte. Volgens TenneT kost het een aantal jaren om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. De PvdA vraagt of het probleem zich ook in deze regio kan voordoen. Kunnen de activiteiten van de energiecoöperatie daardoor worden belemmerd?
De heer Mateman sluit zich aan bij de waardering voor het feit dat bij dit initiatief ook gedacht is aan burgers met een smalle beurs. Zijn fractie vraagt zich wel af hoe deze burgers met dit initiatief worden bereikt. Gaat de gemeente de coöperatie ondersteunen bij de werving? Ook het CDA wil weten of de problemen met het stroomnet kunnen betekenen dat het project op de lange baan moet worden geschoven. Verder is de fractie benieuwd hoe de coöperatie de crowdfunding gaat oppakken. Een volgende vraag is welke impact de garantstelling heeft op de financiële positie van de gemeente. Ten slotte vraagt

de heer Mateman hoe er afstemming plaatsvindt tussen de coöperatie en het college als de risico's te groot dreigen te worden.
De heer Tuinman constateert dat het voorstel een logisch gevolg is van eerdere besprekingen over het onderwerp duurzaamheid. Er ligt een burgerinitiatief waar de gemeente voor 100% achter kan staan, ondanks het mogelijke financiële risico. De ChristenUnie-SGP adviseert de wethouder wel de vinger aan de pols te houden. Als er risico's opdoemen die niet zijn voorzien, moet de raad dat op tijd horen. De heer Tuinman wijst er nog op dat ten onrechte gesproken wordt over de 'energiecorporatie'. Dat moet 'energiecoöperatie' zijn.
Mevrouw Kwekkeboom gaat ervanuit dat dit initiatief niet het enige is wat de gemeente in petto heeft als het om duurzaamheid gaat. Wat D66/GroenLinks betreft is dit nog niet het antwoord op de motie over het revolving fund die door de raad is aangenomen. De fractie wil graag horen hoe de wethouder daarover denkt. Verder hoort de fractie nogal eens dat mensen die met vragen over energiemaatregelen naar de gemeente bellen niet altijd worden doorverwezen naar de energiecoöperatie. Ze vraagt of de ambtenaren wel voldoende worden bijgeschoold over duurzaamheid.
Wethouder Meijer bedankt de fracties voor hun plezierige reacties op het voorstel. Het gaat om een initiatief dat aan het groeien is. Daarbij is het even zoeken naar de manier waarop de wedstrijd in dit nieuwe speelveld moet worden gespeeld. Welke afspraken en spelregels horen daarbij? Dat zal in de toekomst nog nader moeten worden uitgewerkt. Het leek het college goed om eerst te verifiëren of de raad het initiatief steunt en borg wil staan voor een lening. Die borgstelling wordt gevraagd voor vijftien jaar. Het gaat niet om iets wat de gemeente na twee of drie jaar weer kan loslaten, als het wat anders loopt dan was voorzien. De enige reden om het wel weer los te laten, zou kunnen zijn dat afspraken niet worden nageleefd. Een belangrijke vraag is of de 50.000 euro die de coöperatie zelf gaat opbrengen ook echt beschikbaar zijn als de wedstrijd gaat beginnen. Het college wil graag samen met de coöperatie een avond beleggen om ruchtbaarheid te geven aan de start van het project. Intussen zou het niet goed zijn als de coöperatie aan de financiële relatie met de gemeente zou blijven vastzitten. Misschien lukt het haar om zich bij een tweede project zelf te kunnen redden. Die ambitie moet de tijd krijgen om realiseerbaar te worden. Omdat het om een totaal nieuw initiatief gaat, is het goed om de evaluatie na het eerste project met de raad te delen. Over de criteria voor die evaluatie zullen vooraf met de coöperatie afspraken worden gemaakt. Vorige week is daar al een verkennend gesprek over gevoerd. Het is ook goed om afspraken te maken voor het geval het onverhoopt misgaat met het project. Die afspraken moeten bijvoorbeeld gaan over de vraag wat er dan met de zonnepanelen gebeurt. Daar is al even over gesproken, maar het moet nog op papier worden gezet. Als de fracties tips hebben voor de evaluatiecriteria neemt de wethouder die graag mee in het overleg met de coöperatie. Het aanvragen van provinciale subsidie heeft pas zin als de raad instemt met de borgstelling. De mogelijkheden op dat gebied zijn al wel verkend. Burgers met een smalle beurs worden bereikt met de uitnodiging voor de informatiebijeenkomst. Die uitnodiging wordt gericht aan alle inwoners, dus ook aan hen. De borgstelling heeft geen gevolgen voor de schuldpositie van de gemeente. Dat is onderzocht. De gemeente gaat zelf niet actief geld inzetten. Ze staat alleen borg voor geld dat van een bank naar de energiecoöperatie gaat. De correctie die de heer Tuinman aanbracht op het woord 'corporatie' is terecht. Wat de vraag van D66/GroenLinks betreft: het is bekend dat de ambities van het college veel meer inhouden dan dit initiatief. Alle drie wethouders zijn op het gebied van de duurzaamheid actief bezig. In de loop van dit jaar zal daar meer dan eens met de raad over worden gesproken.
De heer Fikken laat weten dat de coöperatie aan het begin van 2018 contact heeft gehad met de provincie over de mogelijkheid van subsidie. Toen bleek dat voor dit soort projecten inderdaad een budget beschikbaar is. Halverwege het jaar was daar nog maar mondjesmaat gebruik van gemaakt. Later trad er een versnelling op en in september of oktober was het potje leeg. Er is toen geld toegevoegd voor het vierde kwartaal, maar dat was na verloop ook op. Nu is er een nieuw budget voor 2019. Op dit moment biedt dat nog voldoende mogelijkheden, maar als het net zo gaat als in 2018, moet de coöperatie niet te lang wachten met een aanvraag. Inmiddels zijn offertes opgevraagd voor het

plaatsen van de panelen. Die informatie is nodig omdat in de subsidieaanvraag een kostenbedrag moet worden genoemd.
De heer De Vos vult aan dat de coöperatie buiten de plaatselijke en provinciale overheid nog niet breed naar geld heeft gezocht. De coöperatie probeert ook crowdfunders onder haar leden te vinden. In principe is al toegezegd dat het bedrag dat voor de vier projecten nodig is bij die leden vandaan kan worden gehaald. Als er een keer stevig actie wordt gevoerd, moet er nog meer te halen zijn. De coöperatie moet uiteraard in gesprek met de netbeheerder over een aansluiting op het elektriciteitsnet. Dan moet duidelijk worden of er voor deze projecten zwaardere aansluitingen nodig zijn. Er is bij voorbaat gekozen voor relatief kleine projecten. Tweehonderd panelen op een schuur is een minder groot aantal dan waar het om ging bij de voetbalvereniging in Nieuw-Buinen. Er zijn schuren aangeboden waar duizend of meer panelen op kunnen. Daar gaat de coöperatie voorlopig niet op in. Om die reden verwacht ze geen problemen te zullen krijgen met de capaciteit van het stroomnet.

Tweede termijn
De heer Tuinman wil nog graag weten wie de zonnepanelen verzekert.
Mevrouw Kwekkeboom vraagt of ze uit het antwoord van de wethouder mag opmaken dat dit initiatief niet de enige uitwerking is van de motie over het revolving fund.
De heer Mast heeft begrepen dat TenneT een splitsing maakt tussen particuliere verbruikers en grootverbruikers. Hij vraagt onder welke categorie dit project valt. Grootverbruikers krijgen wat moeilijker toegang tot het net.
De heer Kampherbeek ziet nergens een concreet bedrag staan als het gaat om de borgstelling van de kant van de gemeente.
De heer Fikken geeft aan dat de daken waar het in dit project om gaat met een aansluiting voor kleinverbruikers toe kunnen. Liander heeft in een eerste beoordeling aangegeven dat die daken betrekkelijk eenvoudig kunnen worden aangesloten op het laagspanningsnet. De netbeheerder zal daar nog in detail naar kijken zodra de coöperatie de opdracht geeft om de aansluiting voor te bereiden. Er is dus nog geen definitief uitsluitsel, maar de eerste signalen zijn positief.
De heer De Vos laat weten dat de energiecoöperatie alle projecten verzekert. In de bedrijfsplannen is terug te vinden dat daar in de kostenstructuur rekening mee is gehouden. De coöperatie hoopt met die verzekering alle technische risico's tot een minimum te kunnen beperken.
Wethouder Meijer wijst op de uitvoerige bespreking in een commissievergadering van vorig jaar over het revolving fund. Toen was er een soort eerste schets aan de orde. In diezelfde weken kwam het kabinet met de slogan 'we gaan van het gas af'. Op dit moment onderzoekt het college wat voor gevolgen dat heeft voor dit fund. Het verduurzamen van het casco van woningen is nog wel te betalen, maar het gasloos maken van woningen gaat veel meer geld kosten. Met de raad is afgesproken dat het college voor de zomer gespreksstof over dit onderwerp zal aanleveren. Het initiatief dat nu aan de orde is, is dus inderdaad niet het enige wat in het kader van het revolving fund aan de orde is. Volgens de wethouder is de vraag over het bedrag van de borgstelling buiten de orde, maar hij gaat er wel even op in. De coöperatie gaat zelf een lening aan bij de bank, maar de bank vraagt daarvoor een borgstelling van de gemeente. Het treasurystatuut maakt dat mogelijk zonder dat een bedrag hoeft te worden genoemd, mits de raad ermee instemt.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.
De voorzitter bedankt naast de wethouder ook de vertegenwoordigers van de energiecoöperatie voor hun toelichting.

8. Renovatie raadhuis
Veegrondje
De heer Mast heeft de volgende vragen: 1. Voldoet het raadhuis in de huidige staat nog aan de eisen op het gebied van brandveiligheid? 2. Wat de aanwezigheid van asbest betreft: is daar onderzoek naar gedaan? Is bekend wat de gevolgen zijn als er brand uitbreekt? Moet het asbest niet zonder meer worden verwijderd, welke keus er ook

gemaakt wordt? 3. Voldoet het raadhuis in de huidige staat nog aan de eisen van de Arbowet? 4. In de rapportage uit 2015 wordt energielabel A nog als doel gesteld. Wat is de reden voor de afschaling naar label C?
De heer Tuinman mist het btw-aspect in het verhaal. Is dat vergeten of krijgt de gemeente de btw terug?
De heer Kampherbeek vraagt of uit beslispunt 3 voortvloeit dat de gemeente na 25 jaar niets meer terug hoeft te betalen.
Wethouder Çegerek beantwoordt de vragen. Wat de brandveiligheid betreft: er is een gebruiksvergunning voor het gebouw, met een positief oordeel. Vorig jaar is een inventarisatie gemaakt van het asbest dat in het gebouw aanwezig is. Die inventarisatie wordt meegenomen in de renovatieplannen. Het asbest levert geen gevaar op voor de gezondheid zolang het niet in aanraking komt met de buitenlucht. Wat de vraag over de Arbowet betreft: het kost weinig moeite om te constateren dat het binnenklimaat in het gebouw niet goed is. Tijdens de warme zomer van 2018 werd dat bij het dagelijkse gebruik sterk ervaren. In het licht van het bouwbesluit vertoont het gebouw dus duidelijke gebreken. Dat is een van de redenen waarom het college de renovatie als urgent beschouwt. Wat het energielabel betreft: alles is mogelijk, maar aan alles hangt ook een prijskaartje. De stap van F naar C betekent al een grote energiewinst. Het college denkt met de voorkeursvariant zelfs naar een B-label te kunnen gaan. Een A-label vraagt echter grotere investeringen, zoals bijvoorbeeld vloerverwarming. Wat de btw betreft: in het voorstel worden de nettobedragen genoemd die door de gemeente moeten worden betaald. Formeel moet er nog btw bij worden opgeteld, maar die is compensabel. De investering van 500.000 euro is over 25 jaar inderdaad afgeschreven en afbetaald.

Eerste termijn
De heer Mast constateert dat naast de kerk het raadhuis het gezichtsbepalende gebouw van het centrum van Heerde is. Het gaat om een historisch gebouw met een lang verleden en een boeiend verhaal. In de loop van de jaren is dit gebouw het symbool geworden van huwelijk en democratie. Voor veel mensen is het ook een symbool van de inwoners die zijn gevallen in de oorlog. De raad heeft er terecht meer dan eens voor gekozen om het raadhuis voor de gemeenschap te behouden. Zo'n centraal gelegen en historisch gebouw moet haar publieke functie blijven vervullen en mag niet ten prooi vallen aan verval. Dat verval is steeds meer zichtbaar en voelbaar. Men hoeft geen deskundige te zijn om te zien dat de huidige toestand onhoudbaar is, vooral wat het binnenklimaat betreft. In de afgelopen zomer werd de raadzaal omgetoverd tot een gratis sauna. Men zal maar dagelijks onder zulke weersomstandigheden moeten werken. De gekozen variant heeft ook de voorkeur van de architect en van de mensen die het raadhuis gebruiken. Die variant heeft dus het grootste draagvlak. De PvdA onderschrijft deze keus van het college. Met deze keus koerst het college af op een duurzaam en multifunctioneel raadhuis, met een goed binnenklimaat en fors lagere energielasten. De fractie heeft nog wel een paar kanttekeningen en vragen. 1. Als de provincie voor dit project geen subsidie toekent, ontstaat er een andere financiële werkelijkheid. Bovendien is bijna niets zo veranderlijk als bouwkosten. Het bedrag van 1,8 miljoen euro kan dus zomaar overschreden worden. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan? Hoe wil zij daar in de richting van de raad mee omgaan? 2. De timing van het voorstel is heel ongelukkig. Vanavond steunt de commissie misschien een voorstel om veel geld uit te geven voor het raadhuis en morgen vraagt de raad de inwoners om mee te denken over noodzakelijke bezuinigingen. Dat zal zeker aanleiding geven tot gefronste wenkbrauwen. Het roept het beeld op van een gemeentebestuur dat goed voor zichzelf zorgt en de lasten afwentelt op de burgers. Dat beeld is niet juist, maar wordt wel gemakkelijk neergezet. Een effectief communicatieplan, met heldere uitleg, is dus hard nodig. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan? 3. Waar denkt het college aan bij eventuele aanvullende subsidiemogelijkheden elders? 4. Welke mogelijkheden ziet de wethouder voor tijdelijke werkruimte en een tijdelijke trouwzaal tijdens de verbouwing? Hoeveel geld zal daarmee gemoeid zijn? 5. Hoeveel tijd zal de verbouwing in beslag nemen? 6. De PvdA ziet graag dat voor de verbouwing de voorkeur wordt gegeven aan lokale ondernemers. Stemt de wethouder daarmee in?

Mevrouw Landman memoreert dat in 2015, na de verhuizing van een groot deel van de ambtelijke organisatie, is besloten het raadhuis te handhaven als bestuurscentrum en trouwlocatie. Volgens haar fractie was dat voor dat moment misschien de beste optie. Intussen is de financiële positie van de gemeente er niet rooskleuriger op geworden. Deze maanden spreekt de gemeente met haar inwoners over bezuinigingen die hen te wachten staan. Daarbij gaat het om ongeveer hetzelfde bedrag als bij de renovatie van het raadhuis. De raad moet zich realiseren dat na 2015 de tijden zijn veranderd en dat er alle reden is om te spreken van voortschrijdend inzicht. D66/GroenLinks kan niet met droge ogen de inwoners laten nadenken over creatieve bezuinigingsoplossingen op sociaal en cultureel gebied en vervolgens akkoord gaan met dit ongepaste en onvoldoende afgewogen voorstel. De inwoners zullen het een niet met het ander kunnen rijmen. Dat het geld voor het raadhuis uit een ander potje komt zegt hun niets. Op dat punt is er een grote afstand tussen de politiek en de inwoners. De afgelopen maanden ontstond ook al grote commotie over de vernieuwing van een fietspad. D66/GroenLinks heeft zeker oog voor het achterstallige onderhoud, de energiesituatie en de slechte huisvesting voor medewerkers en bestuurders. De fractie wil ook graag meedenken over een oplossing. Er zal op termijn – en misschien op korte termijn – iets moeten gebeuren. Daar moet in alle openheid over gediscussieerd worden, maar dan wel aan de hand van de juiste informatie en met een goede toekomstvisie op een groter geheel. De gemeente staat op dit moment voor een groot omslagpunt. Er komen diverse grote onderwerpen aan waarin een verantwoorde keus moet worden gemaakt. Daar moet een relatie mee worden gelegd. De fractie denkt in eerste instantie aan de volgende onderwerpen: het accommodatiebeleid en -beheer, het Kulturhus in Wapenveld, de Horsthoekschool, de oversteek bij het gezondheidscentrum, de huisvesting van het loket 0-100, de extra kosten voor de VNOG en de herinrichting van het centrum van Heerde met de gemeentewerf. Misschien komen er nog meer grote mee- of tegenvallers aan, waar de fractie nog niet van weet. Zo zou de btw-kwestie rond De Heerd de gemeente veel geld kunnen opleveren, maar daar is nog niets over bekend. D66/GroenLinks wil graag dat er een themaraad komt waarin al de genoemde zaken, met de kosten en de betekenis ervan, op een rij worden gezet. Dan kunnen verantwoorde keuzes worden gemaakt. Met de inwoners zou over deze onderwerpen moeten worden gesproken aan het eind van de bijeenkomsten over de bezuinigingen. Er is nog een reden waarom D66/GroenLinks nu niet wil beslissen over een grote renovatie van het raadhuis. Dat is de mogelijkheid dat deze gemeente de komende jaren verder zal moeten samenwerken – of zelfs fuseren – met andere gemeenten. De provincie stelt immers binnenkort een verkenner aan. Dat kan betekenen dat het gebouw over een paar jaar alsnog verkocht zal moeten worden. Hoe gaan het college en de raad daarmee om? Wat het kostenplaatje betreft: vanwege de hogere kosten in de bouw zal het bedrag vast nog hoger worden. D66/GroenLinks begrijpt dat het college met dit voorstel komt vanwege de uitspraak van 2015 en met het oog op de subsidieaanvraag. De fractie vindt echter dat het niet nu moet gebeuren en niet op deze manier. Zo had het college het volgens haar ook aan de raad kunnen voorleggen. Wat het college nu doet, getuigt niet van visie. Dan is er nog het punt van de tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing. Die zal ook geld gaan kosten. Misschien kan het bestuurscentrum met de ondersteuning wel definitief ergens anders worden ondergebracht. Dan kan het raadhuis een andere invulling krijgen. Ten slotte schetst mevrouw Landman het scenario dat Heerde straks een mooi raadhuis heeft, terwijl er van de andere zaken die zij genoemd heeft niets terechtkomt en de gemeente midden in een fusieproces zit met Hattem en Epe.

De heer Tuinman geeft aan dat het voor zijn fractie geen vraag meer is of het raadhuis gerenoveerd moet worden, maar wel wanneer het moet gebeuren en wat het mag kosten. Nadat de oorspronkelijke plannen geparkeerd waren vanwege de slechte financiële situatie van de gemeente, heeft het college een groot aantal bezuinigingen doorgevoerd. Verder is het college met voorstellen gekomen om de financiële positie van de gemeente te verbeteren. Met het vaststellen van de Begroting 2019 en de meerjarenraming heeft de raad met die voorstellen ingestemd. Op grond daarvan en op grond van de argumenten die in het voorliggende voorstel worden genoemd, vindt de ChristenUnie-SGP het verantwoord om nu een besluit te nemen over de renovatie. Ook deze fractie had graag gezien dat er meer geld beschikbaar was geweest voor die investering. Ze is echter

realistisch genoeg om te constateren dat uitstel alleen maar tot hogere kosten zal leiden. Bovendien verminderen dan de kansen op provinciale subsidie. Voor de ChristenUnie-SGP is die subsidie een harde voorwaarde om met dit voorstel te kunnen instemmen. Ook deze fractie mist een aanduiding van de kosten van de tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing. In het voorstel wordt een relatie gelegd tussen de renovatie van het raadhuis en de opwaardering van het centrum. Daar stemt de ChristenUnie-SGP van harte mee in. In dit verband vraagt ze het college te onderzoeken of het mogelijk is de aanbesteding van het raadhuis te combineren met de aanbesteding van de gemeentewerf. Dat zou in de uitvoering van de werkzaamheden schaalvoordelen kunnen opleveren. Ten slotte wil de heer Tuinman nog graag weten wat de rode pijlen in de schetsen betekenen.
De heer Kampherbeek laat weten dat het CDA zich in het raadsvoorstel kan vinden. De renovatie moet nu eindelijk een keer worden doorgezet. Door het noodzakelijke uitstel heeft de gemeente al 200.000 euro aan subsidie laten liggen. Het CDA kan zich absoluut niet vinden in de alternatieven en de mogelijke leeuwen en beren die door D66/GroenLinks worden genoemd. De fractie is blij dat er een raadhuis komt dat zelfs een B-label kan krijgen. Ze heeft nog wel een vraag over de kapitaallasten. In september 2017 werd gesproken over een last van 67 euro per inwoner. Om wat voor bedrag gaat het in de huidige situatie en – in het verlengde daarvan – in 2022 of 2023? De vraag mag in het verslag van deze vergadering worden beantwoord. Een andere vraag is wanneer de aanpassing van de financiële verordening kan worden verwacht. Kan die aanpassing vooraf geagendeerd worden voor een commissievergadering? Dan kan de commissie het ook hebben over de andere dingen die daarin aan de orde komen. Er is nu een mooie gelegenheid om alles goed te regelen.
De heer Van Ommen sluit zich aan bij de opmerkingen van D66/GroenLinks over de timing van de behandeling van dit onderwerp. GBP pleit ervoor het voorliggende voorstel in te trekken en terug te laten komen bij de behandeling van de Begroting 2020. De fractie heeft enige tijd geleden de hoop uitgesproken dat de participatieavonden over de bezuinigingen goed bezocht zullen worden. Dan kan de gemeente samen met de inwoners oplossingen bedenken voor de financiële situatie. Als vandaag zo'n groot bedrag wordt weggezet voor het raadhuis en morgen over bezuinigingen op allerlei kleine posten moet worden gesproken, zal dat de betrokkenheid van de burgers niet ten goede komen. Men zal zich bedrogen voelen. GBP is blij dat met dit voorstel het raadhuis de plek blijft voor raadsvergaderingen en huwelijkssluitingen. Daar heeft de fractie ook voor gepleit. GBP gelooft ook dat het hard nodig is om iets aan het raadhuis te doen. De fractie ziet variant C1 als een goede keus. Tegelijk plaatst ze een kanttekening bij de stelling dat niets doen geen optie is. Als de raad op een later moment een besluit neemt over dit voorstel doet hij ook iets. De vraag is dus of de zaak nog een tijdje kan wachten of dat de boel dan instort. Het binnenklimaat is inderdaad een aanslag op de gezondheid van de mensen die elke dag in dit gebouw werken. Wat dat betreft zal er wel snel iets moeten gebeuren. GBP vindt echter dat het bij dat ene argument had kunnen blijven. Het is sterk genoeg en de andere argumenten zijn dat niet. Argument 1.2 bevat alleen een toelichting op de voorgestelde variant. Wat argument 1.3 betreft: de fractie betwijfelt of de renovatie bijdraagt aan de opwaardering van het centrum van Heerde. Er worden veel redenen genoemd waarom de renovatie noodzakelijk is, maar dat zijn vooral redenen die aan de buitenkant niet zichtbaar zijn. De voorkant van het raadhuis is karakteristiek, maar die is al opgeknapt. Argument 2.1 geeft alleen uitleg over de veranderingen in de regelgeving voor de provinciale subsidie. Argument 2.2 geeft uitleg over het veranderde proces. Ook die argumenten voegen dus niets toe aan de onderbouwing van het voorstel. Wat argument 2.1 betreft: GBP wil graag weten wat er precies is veranderd in de regelgeving, waardoor de gemeente nu ineens 200.000 euro minder kan krijgen. In argument 2.2 staat dat het niet binnen de voorwaarden van de provincie past om voor de besluitvorming duidelijkheid te willen hebben over de hoogte van de subsidie. Is dat een van de veranderingen die dit jaar zijn doorgevoerd of was dit bij de vorige aanvraag ook al bekend?
De heer Volkers laat weten dat ook de VVD de timing van het voorstel uiterst ongelukkig vindt. Het is niet handig als de gemeente het participatieproces over de bezuinigingen begint met voor zichzelf een greep in de kas te doen. Zo wordt de burger niet serieus genomen in dat proces. Een investering van 1,8 miljoen euro leidt tot een extra last van

45.200 euro per jaar. Het college heeft zelf voor het participatieproces gekozen en moet dat dan ook serieus oppakken. Daarom moet het besluit over de renovatie van het raadhuis pas na dit proces worden genomen, bij de behandeling van de Begroting 2020. Dan is alle input van de burgers verwerkt en kan de jaarlast voor de renovatie in het geheel van alle belangen en keuzemogelijkheden worden meegewogen. Een bijkomend punt van overweging is het verschuiven van de politieke werkelijkheid. De provincie heeft een verkenner aangesteld en de raad heeft besloten om samenwerking te zoeken in H2E-verband. Misschien is over zes à tien jaar al sprake van een samengaan van gemeenten. Het is de vraag of de raad in die situatie definitief voor de duurste variant moet kiezen. Wel moet het raadhuis snel duurzaam worden gemaakt, minimaal met label C. Ook moet het sanitair worden verbeterd. Zo nodig moet voor de afronding van het participatieproces worden bekeken of een 'lightversie' van variant C1 mogelijk is. De VVD vindt de uitbouw en de combinatie van trouwzaal en raadzaal niet nodig. Dat is een substantiële bezuinigingsmogelijkheid in het plan. De VVD hecht grote waarde aan de historische uitstraling van het interieur. Die moet zoveel mogelijk worden behouden. Op dat punt wil de fractie graag een toezegging. Het zou jammer zijn als een monumentaal ogend gebouw een zeer modern interieur zou krijgen.

Wethouder Çegerek begint met de timing van dit voorstel. Ook het college voelt dat die timing slecht uitkomt. Het is buitengewoon vervelend om op dit moment te moeten spreken over een aanzienlijke en kostbare renovatie van het eigen huis van de gemeente. Afgelopen zomer heeft het college ook al aangegeven dat het moeilijk is om dit aan de burgers uit te leggen. Gaandeweg het proces heeft het college echter onder ogen moeten zien dat niets doen geen optie is. De scheuren in het gebouw alleen al laten zien dat er wat moet gebeuren. Het gebouw wordt elke dag gebruikt, ook in het weekend. Er werken hier mensen. In het verleden is het geld altijd een kwestie geweest als het over het raadhuis ging. De wethouder deelt ook zeker de zorgen over de kosten. Uitstel maakt de zaak echter alleen maar duurder. Dat is inmiddels al wel gebleken. De markt is grillig en de bouwkosten lopen op. Die hogere kosten komen ook op het bordje van de burger te liggen. Het zou onverantwoord zijn om daar geen oog voor te hebben. Daarom vindt het college het ook niet verantwoord om met de besluitvorming te wachten tot de Begroting 2020 aan de orde is. Bovendien moet het raadsbesluit voor februari worden genomen om op tijd te zijn met het aanvragen van subsidie. Wat die subsidie betreft zijn er gelukkig nog mogelijkheden, maar als de gemeente nog langer wacht, kan dat wel eens anders komen te liggen. De berekening van het subsidiebedrag zoals die in het verleden is gemaakt, was niet definitief. In principe had er toen ook 300.000 euro uit kunnen komen. Het nieuwe in de provinciale regeling is dat er nu sprake is van een loting. Vorig jaar was dat nog niet het geval. De provincie vraagt nu dat de raad eerst de nodige middelen beschikbaar stelt. Ze geeft al wel aan dat de gemeente aan de vereisten voldoet om voor subsidie in aanmerking te komen. Er zijn echter meer projecten in de provincie die een beroep op het subsidiebudget kunnen doen. Als de loting voor Heerde goed uitvalt, kan de gemeente minimaal 300.000 euro krijgen. Wat de samenwerking met andere gemeenten betreft: die wordt inderdaad gezocht, maar er ligt op dit moment geen blauwdruk voor. De wethouder heeft ook nog geen verkenner gezien. Dat betekent dat deze gemeente sowieso nog jarenlang van dit raadhuis gebruik zal moeten maken. De heer Mast gaf terecht aan dat dit gebouw ergens symbool voor staat. Iedereen is er trots op. Er zit historie in, maar ook liefde van inwoners. Het gebouw is negentig jaar geleden aan de gemeenteraad geschonken. Stoelen, tafels, kroonluchters etc. – het zijn allemaal geschenken van Heerdenaren geweest. Er is ook altijd met liefde voor gepleit om dit gebouw voor de inwoners te kunnen behouden. Het stukje geschiedenis dat erin zit, moet worden gekoesterd. Dat mag de gemeente ook uitdragen. Het kost inderdaad nogal wat, maar het bedrag hoeft niet in één keer te worden betaald. Dat het binnenklimaat moet worden verbeterd en dat er energetische aanpassingen nodig zijn, is voor alle raadsleden en ambtenaren duidelijk. Het is natuurlijk mogelijk om voorlopig alleen onderdelen aan te passen, maar uiteindelijk zal toch het hele plan moeten worden uitgevoerd. Gezien de kans op subsidie en gezien de urgentie van goed onderhoud moet dat traject nu worden ingegaan. Fasering maakt het project ook duurder. De doorberekening van de kosten waar

de heer Kampherbeek om vraagt, zal in het verslag van deze vergadering worden opgenomen.
"[Aanvulling op het verslag: Nu gaat het om een bruto investering van bruto € 1,86 mio, waarvan na aftrek van de provinciale subsidie groot 0,3 mio, nog netto € 1,56 mio (medio 2017 circa 1,2 mio) over blijft.
Dit betekent een stijging van de schuld met € 84,-- per inwoner in plaats van een stijging van € 67,-- euro, daarmee komt de schuldpositie per inwoner op € 2.106,00 per 1/1/21.]"
Wat de communicatie betreft wijst de wethouder op het amendement waarin de raad heeft vastgelegd dat daar een plan voor moet komen. Dat communicatieplan ligt er inmiddels. Het zal in die zin worden geactualiseerd dat de noodzaak van het renovatieplan goed zal worden uitgelegd. Over de tijdelijke huisvesting valt pas iets te zeggen als de uitkomst van de aanbestedingsprocedure bekend is. Dan kan worden bekeken hoelang de bouwperiode zal duren. Op basis daarvan moeten tijdelijke oplossingen worden gezocht. Voor huwelijkssluitingen zijn in Heerde wel mogelijkheden te vinden. De raad zou voor zijn vergaderingen naar De Heerd kunnen, maar bijvoorbeeld ook naar het gemeentehuis van Epe. Er komt een commissie om de verschillende opties te beoordelen.
De heer Van Zuthem geeft op een paar punten een nadere toelichting. De vraag is in hoeverre dit plan, met deze kostenpost, van invloed is op de uitkomsten van de bewonersparticipatie. Uit het dekkingsplan blijkt dat deze investering zichzelf terugverdient. Er zijn dus geen extra kosten mee gemoeid. Bovendien gaat het bij de ombuigingen om structurele kosten waarop bezuinigd moeten worden, terwijl dit een eenmalige investering is. Als die investering niet wordt gedaan, mist de gemeente de opbrengsten die nu in het plan staan en die kunnen worden ingezet voor eventuele ombuigingen. Er zijn dan geen lagere energiekosten, geen lagere kapitaallasten, geen lagere onderhoudskosten en er is geen hogere restant boekwaarde. In die zin is er dus geen directe relatie tussen het bezuinigingsverhaal en het verhaal van deze investering. Dat zal voor de inwoners uitgebreid worden toegelicht, voor zover dat nodig is.
De heer Volkers interrumpeert. Hij merkt op dat de investering een jaarlijkse exploitatielast van 45.200 euro oplevert. Dat bedrag staat volgens hem wel in relatie tot het participatieproces, waarin het ook over jaarlijkse bedragen gaat. De heer Van Zuthem bevestigt dat. De genoemde jaarlasten worden echter gedekt door een verlaging van de energiekosten, de onderhoudskosten en de kapitaallasten. Het restant van de boekwaarde is ook hoger doordat er veel minder hoeft te worden afgeschreven. Per saldo kost de investering de inwoner dus niets extra's. Een tweede punt betreft de subsidie. Door de veranderingen in de regelgeving is er nu minder ruimte voor subsidie dan vorig jaar werd berekend. Pas na de beschikking van de provincie zal duidelijk zijn hoeveel de gemeente precies kan krijgen. Naar verwachting zullen er veel aanvragen binnenkomen, zodat een loting zal moeten plaatsvinden. Als dit plan onverhoopt wordt uitgeloot, is het nog niet van de baan. De gemeente heeft de subsidie niet keihard nodig. Ze kan het plan ook uitvoeren uit eigen middelen, zonder meerkosten. Dat er geloot zal worden, werd pas vorige week bekend. Beslispunt 2 zal daar nog op moeten worden aangepast. Het derde punt betreft de vragen over samenwerking en fusie. In feite is de situatie vergelijkbaar met die van 2013, toen er een voorstel lag voor een ander gemeentekantoor. De vraag naar de mogelijkheid van een fusie werd toen ook gesteld. Die mogelijkheid was toen – binnen H2O – veel sterker aan de orde dan op dit moment. Als er al een fusie komt, moet daar eerst nog een besluit over worden genomen. Vervolgens is een Arhi-procedure nodig. De nieuwe gemeentreraad zal dan moeten beslissen over een nieuw gemeentehuis. Daarna volgt een RO-procedure over de locatie en een omgevingsprocedure. Vanaf nu duurt het zeker tien, zo niet vijftien jaar voor een eventueel nieuw gemeentehuis kan worden geopend. Niet renoveren zou dus betekenen dat de huidige situatie nog wel vijftien jaar zal moeten voortduren. Dat vindt het college onverantwoord. Bovendien is het geen weggegooid geld geweest als deze gemeente ooit gaat fuseren. De investering kan dan verdisconteerd worden in de verkoopprijs. Het lijkt de heer Van Zuthem interessant om de mogelijkheid te onderzoeken van een combinatie met de aanbesteding van de gemeentewerf. De aanpassing van de financiële verordening staat gepland voor een raadsbehandeling in april. Wat de vraag over de Arbo betreft: de Arbo zelf bevat geen harde eisen, maar verwijst naar het bouwbesluit. Het is duidelijk dat de huidige situatie op gespannen voet

staat met de eisen van dat besluit. Zo urgent is de zaak dus wel. Wat de argumentatie voor het voorstel betreft: de harde onderbouwing zit inderdaad in het eerste argument. De argumenten 2.1 en 2.2 zijn bedoeld om toe te lichten waarom het proces ten opzichte van vorig jaar is omgedraaid: eerst een besluit nemen en dan subsidie aanvragen.

Tweede termijn

De heer Volkers vraagt hoe de hoogte van het subsidiebedrag wordt vastgesteld. Gaat het om een bepaald percentage van de investering of wordt rekening gehouden met bepaalde prestaties, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid? Verder wijst de heer Volkers nog eens op zijn suggestie uit de eerste termijn om het plan te beperken, zodat de kosten lager kunnen zijn dan 1,8 miljoen euro.

De heer Van Ommen vindt het bijzonder dat er geloot gaat worden om de subsidie. In dit gebouw komt de tocht via de scheuren naar binnen en moeten mensen bijna met zuurstofmaskers werken. Kan de provincie niet beoordelen welk plan het meest urgent is? De heer Van Ommen concludeert dat de gemeente er zelf niets aan kan doen dat ze – als de subsidie doorgaat – 200.000 euro minder krijgt. Hij vraagt of die conclusie juist is.

De heer Tuinman wil graag een nadere toelichting op de stelling dat de gemeente het plan ook kan betalen als er geen subsidie komt. Verder heeft hij een paar fracties horen zeggen dat de renovatie van het raadhuis het feestje van de gemeente is en dat morgenavond met de inwoners over hun 'feestje' zal worden gesproken. Hij vindt dat daarmee een verkeerd onderscheid wordt gemaakt. De raad vergadert hier niet voor zichzelf, maar voor de burgers. Deze gemeente wil aantrekkelijk zijn voor haar inwoners, ook door voor een volwaardig gebouw te zorgen. Het gaat dus niet om een zij-wij-verhaal. In november is de begroting vastgesteld inclusief de nodige bezuinigingen. Het participatieproces gaat over het 'hoe' van die bezuinigingen, niet over de bezuinigingen als zodanig. Sommige opmerkingen uit de eerste termijn geven de heer Tuinman het gevoel dat men die bezuinigingen terug wil draaien. Dat kan volgens hem niet de bedoeling zijn.

Mevrouw Landman ontkent dat D66/GroenLinks de bezuinigingen niet zou willen doorvoeren. Zij kan echter niet met droge ogen aan de inwoners uitleggen dat de gemeente tegelijk zo'n grote investering wil doen. De fracties zijn overigens niet bij de participatieavonden betrokken. Mevrouw Landman voelt zich dan ook niet gebonden aan de manier waarop het college die avonden wil invullen. Zij zal niet tegen bepaalde organisaties zeggen dat die maar een ton moeten bezuinigen op cultuur, terwijl de gemeente over een paar jaar in een mooi gebouw zit waar voor 1,8 miljoen euro aan verbouwd is. Zelf begrijpt ze het verhaal achter dit voorstel wel, maar de inwoners begrijpen dat niet; die hebben er zo hun eigen gevoel bij. *Of* dit verhaal had in december of november al moeten worden gecommuniceerd, *of* de participatieavonden hadden later gepland moeten worden. Dan had het in het overleg kunnen worden meegenomen en hadden de inwoners invloed op het voorstel gehad. Nu mogen ze wel meepraten over de bezuinigingen, maar hebben ze geen enkele invloed op zo'n groot onderwerp als de renovatie van het raadhuis. Dit gebouw is inderdaad van grote betekenis voor de gemeente en haar inwoners, maar dan mogen die inwoners er ook wel wat over te zeggen hebben. Wat een eventueel samengaan met Hattem en Epe betreft: D66/GroenLinks gaat er niet vanuit dat het nog jaren moet duren voor daar duidelijkheid over komt. Dat het hele project maar 45.000 euro kost en dat het de gemeente zelfs nog wat oplevert, is misschien een mooi verhaal, maar mevrouw Landman kan het niet uitleggen. Wat de tijdelijke verhuizing betreft: volgens haar moet het mogelijk zijn om alvast een zekere planning te maken en een indicatie te geven van de kosten.

De heer Mast erkent dat de timing een lastige factor blijft, maar stelt daartegenover dat uitstel tot hogere kosten leidt. Dat vindt hij een stevig argument. De PvdA acht het college en ook de raad best in staat om het verhaal aan de bevolking uit te leggen.

De heer Volkers wil nog graag ingaan op de 'uitdaging' van de heer Tuinman. Het gaat hem om het proces en de timing. In het kader van de de Wmo moet een ombuiging van 400.000 euro worden gerealiseerd. Dat geld wordt op dit moment nuttig besteed. Er moeten dus offers worden gebracht. Het Kulturhuis moet op een bedrag van 500.000 euro 100.000 euro inleveren. Ook dat doet pijn. Het raakt de maatschappij. Dat dan tegelijk zo'n investering in het raadhuis wordt gedaan, valt niet uit te leggen. Daarom heeft de

VVD gepleit voor een integrale afwezging van keuzes. In het collegeakkoord staat dat het college over belangrijke dingen wil communiceren met de burgers. Nu wordt een groot deel van de begroting met de inwoners besproken, maar met het substantiële gedeelte over de renovatie gebeurt dat niet. Als de gemeente substantiële offers vraagt van de maatschappij, moet ze zich afvragen of ze zelf ook niet 5 à 10% kan inleveren. Dat kan ze doen door niet direct voor de duurste variant te gaan.

Wethouder Çegerek benadrukt dat er geen sprake is van een nulmeting. Over de renovatie van dit huis wordt al een aantal jaren gesproken. Intussen blijft het onderhoud maar liggen. Tijdens de warme zomermaanden is het al een keer gebeurd dat een medewerker aan de vergadertafel flauwviel. Andere medewerkers klagen over stank in bepaalde zalen. Ze vermoeden dat er schimmel onder de vloerbedekking zit. Er moet dus echt wat gebeuren. Dit is een mooi gebouw om mensen te ontvangen en om erin te vergaderen. Het raadhuis staat op de ansichtkaarten. Dat bijzondere moet gekoesterd worden. Het kostenplaatje voor de tijdelijke verhuizing hangt toch echt af van de planning en de uitkomst van de aanbesteding. Wat dat betreft gaat het om een normale procedure. Bovendien moet de raad gekend worden in de vraag waar hij wil vergaderen. Zo zijn er meer aspecten die overwogen moeten worden. Dat de gemeente 200.000 euro minder subsidie krijgt, is inderdaad iets waar zij zelf niets aan kan doen. Als de loting positief uitvalt, krijgt de gemeente minimaal 300.000 euro en als ze geluk heeft nog wat meer. De heer Van Zuthem vult aan dat de invulling van de tijdelijke huisvesting afhangt van de fasering die de aannemer voor ogen heeft. Bekeken moet worden in welke fase van de werkzaamheden welke functies in het raadhuis kunnen blijven en welke niet. Er valt een vergelijking te maken met de verbouwing van het gemeentehuis in Oldebroek. Daarbij wordt ook per fase bekeken of men in het gebouw kan blijven of dat men tijdelijk moet uitwijken. Voor het personeel zijn ook wel andere locaties beschikbaar, zoals bijvoorbeeld de gemeentewerf of het gemeentekantoor. De vraag is wel hoeveel werkplekken er nodig zijn. Hoelang de tijdelijke huisvesting moet duren, hangt ook van de kosten af. Wat de vergaderingen betreft is het ook nog helemaal de vraag hoe vaak de commissie en de raad daarvoor moeten uitwijken. Als de planning bekend is, komt het college met een voorstel, om te horen wat de raad er zelf van vindt. Het gaat ten slotte ook om het huis van de raad. Wat de opbouw van de provinciale subsidie betreft: per kostensoort die in de begroting wordt genoemd, wordt bekeken in welke mate die subsidiabel is. Voor bouwkundige zaken gelden bijvoorbeeld andere maatstaven dan voor duurzaamheid of functionaliteit. De percentages verschillen ook van die van vorig jaar. Wat de vraag van de heer Tuinman betreft over de mogelijkheid dat de gemeente geen subsidie krijgt: op dit moment wordt voorgesteld om 500.000 euro uit de onderhoudsreserve te halen. Vorig jaar ging het om 800.000 euro. Als er geen subsidie komt, zal weer voor dat bedrag een beroep op de reserve worden gedaan. Er is dus al voor gespaard. Wat de betrokkenheid van de inwoners betreft: in het communicatieplan staat dat zij de gelegenheid krijgen om tips en tops voor het plan mee te geven. Op die manier is dus zeker sprake van enige zeggenschap. Daar heeft de raad vorig jaar – via het communicatieplan – mee ingestemd. Wethouder Meijer wijst erop dat de raad vorig jaar heeft ingestemd met een begroting waarbij een aantal ombuigingen is vastgesteld, maar ook een aantal opgaven is goedgekeurd. Een van die opgaven betreft de voorbereiding voor de renovatie van het raadhuis. Daar zit ook een pakket aan ombuigingen in met betrekking tot het eigen functioneren van de gemeente. Ook daar wordt morgenavond met de burgers over gesproken. De wethouder vindt het een goede zaak dat sommige fracties de renovatie in een breed kader willen zetten, maar benadrukt dat dit er dan ook bij hoort. Een begroting bestaat niet alleen uit ombuigingen, maar ook uit investeringen en activiteiten die jarenlang doorlopen, zoals dit project. De opbrengst van de participatieavonden zal door het college met de raad worden besproken en meegenomen worden in de perspectiefnota. Daarbij gaat het om structureel geld, terwijl nu een eenmalige uitgave aan de orde is. Dat zijn twee verschillende hoofdstukken, die niet door elkaar heen moeten gaan lopen. Ten slotte merkt de wethouder op dat hij niets afweet van een fusie of een herindeling. Hij weet wel dat het college van Gedeputeerde Staten de komst van een verkenner heeft aangekondigd. Wanneer die verkenner komt, is nog niet bekend en wat hij precies moet

onderzoeken, is nog niet eens vastgesteld. Ook wat dat betreft moet er helderheid zijn over de feiten.

De voorzitter constateert dat D66/GroenLinks het voorstel op dit moment niet behandeld wil zien worden in de raadsvergadering. Hij vraagt hoe de andere fracties daarin staan. GBP en VVD steunen het standpunt van D66/GroenLinks. De heer Van Ommen vindt het zeker belangrijk dat de gezondheid van medewerkers van de gemeente geen schade lijdt, maar hij is ervan overtuigd dat met de burgers ook gesproken zal worden over ombuigingen die voor hun gezondheid risico's zullen meebrengen.
ChristenUnie-SGP, CDA en PvdA willen het voorstel wel geagendeerd zien worden voor de komende raadsvergadering.
De voorzitter stelt vast dat de meeste commissieleden het onderwerp nu in de raad willen hebben. Uit de bespreking volgt dat het dan een B-onderwerp wordt. Een reden daarvoor is ook dat de besluittekst nog moet worden aangepast. Bij punt 2 vervalt het voorbehoud met betrekking tot de provinciale subsidie. Bij punt 5 klopt het bedrag van 500.000 euro alleen als die subsidie er komt. Zo niet, dan zal het 800.000 euro moeten worden.
Conclusie: Het voorstel gaat als B-onderwerp naar de raadsvergadering.

9. Concept Bestuursagenda GGD NOG 2019-2023
Van het veegrondje wordt geen gebruik gemaakt.

Eerste termijn
Mevrouw Hardam denkt dat het misschien handig is om de gevraagde suggesties en voorstellen van tevoren te bespreken als de gemeente geen zienswijze indient.
De heer Kampherbeek heeft het onderwerp gezien als een technische aangelegenheid. Hij stemt met het raadsvoorstel in.
De heer Tuinman en mevrouw Landman sluiten zich daarbij aan.
Mevrouw Vijge constateert dat de uitgangspunten en de prioriteiten van de GGD aansluiten bij het beleid van de gemeente. De PvdA sluit zich aan bij twee opmerkingen die in de AB-vergadering zijn gemaakt. Ook deze fractie ziet weinig samenhang met het sociale domein, bijvoorbeeld waar het gaat om het ouderenbeleid. Verder is de bestuursagenda vrij algemeen opgesteld en is de inhoudelijke onderbouwing van keuzes ook nog een aandachtspunt. In het laatste verslag van het AB staat te lezen dat beide punten de aandacht zullen hebben. De PvdA vraagt de wethouder daarop toe te zien. Met die kanttekeningen kan de fractie met het raadsvoorstel instemmen.
Wethouder Berkhoff bedankt de commissie voor het volgen van de lijn van het college. Het college wil vooral alert zijn op de verwerking van elementen uit de bestuursagenda in de uitwerking van het lokale beleid. De publieke gezondheidstaak moet worden verbonden met de lokale taken in het sociale domein. Dat aandachtspunt neemt de wethouder graag ter harte. Hij constateert dat dit soort thema's regelmatig met de raad zal worden besproken en wijst op de brede landelijke aandacht voor de preventienota. Het effect van het akkoord daarover is zelfs terug te zien in de reclame van 's lands grootste bierbrouwer. Verder wijst de wethouder op de uitdaging om de vergrijzende samenleving zolang mogelijk vitaal en gezond te laten blijven, om de zorgkosten beheersbaar te houden.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

10. Rondvraag Samenleving
- De heer Mateman vraagt of de gemeente nog actie gaat ondernemen met betrekking tot het nieuwe luchthavenbesluit voor Lelystad Airport. Wethouder Meijer antwoordt dat die actie vorige week al is ingezet. Onder regie van de provincie zal Heerde, samen met de meeste gemeenten op de Veluwe, een zienswijze formuleren. Als dat klaar is, zal het college de raad laten zien wat het opgeleverd heeft. Daarnaast staat het iedereen vrij om individueel een zienswijze in te dienen. Wat dat betreft zijn er ook al acties in gang gezet.

Mevrouw Landman vraagt de fracties om hun partijgenoten in Den Haag te benaderen. Zij krijgt voortdurend signalen dat het belangrijk is om langs die weg invloed uit te oefenen. De heer Mateman geeft aan dat het CDA dat a.s. vrijdag gaat doen.

- Mevrouw Hardam refereert aan de raadsinformatie waarin stond dat de oudejaarsavond zonder incidenten is verlopen. Op de social media las ze dat er wel degelijk wat gebeurd is. In d'Aesculaap is zwaar vuurwerk afgestoken, met als gevolg een aantal gewonden en gaten in de muur en de vloer. De politie was op zoek naar getuigen. Dat bericht riep de vraag op wanneer er nu wel en wanneer er niet sprake is van calamiteiten. Wethouder Meijer antwoordt dat in de ARI de informatie stond die op dat moment bij het college bekend was. Later bleek dat vanuit d'Aesculaap toch een klacht is gekomen over een voorval dat daar heeft plaatsgevonden. Dat voorval is op dit moment in onderzoek bij de politie. De wethouder heeft a.s. donderdag een overleg met de politie waarbij dit een van de agendapunten is.
- De heer Tuinman refereert aan opmerkingen die zijn fractie een paar keer heeft gemaakt over de overlast van wilde zwijnen in het Stationspark in Wapenveld. In een ARI heeft het college duidelijk gemaakt welke maatregelen zijn getroffen. De ChristenUnie-SGP wil het college daar hartelijk voor bedanken.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.53 uur. Aansluitend volgt in een besloten zitting een toelichting voor de raads- en commissieleden op de participatiebijeenkomst van 15 januari a.s. over de ombuigingsvoorstellen.